

Pořadové číslo pro potřeby ÚAP: 25	Obec: SVĚTLÁ POD JEŠTĚDEM	Kód obce 564427
------------------------------------	----------------------------------	-----------------

DOPLNĚNÍ DAT – AKTUALIZACE V ROCE 2024

V období mezi lety 2014 a 2015 došlo k mírnému meziročnímu poklesu obyvatel o 1. V následujícím období mezi lety (2016-2020) se počet obyvatel zvýšil (o 19 obyvatel). V roce 2024 byl zaznamenán další mírný nárůst obyvatel, kdy počet obyvatel vzrostl na 979 (o 23 jednotek), viz Tab. Světlá pod Ještědem- 1.

Tab. Světlá pod Ještědem- 1: Přehled vývoje ukazatelů (počet obyvatel) za období 2014 až 2024

Ukazatel	2014	2015	2016	2020	2024	změna
Počet obyvatel *	937	936	937	956	979	nárůst

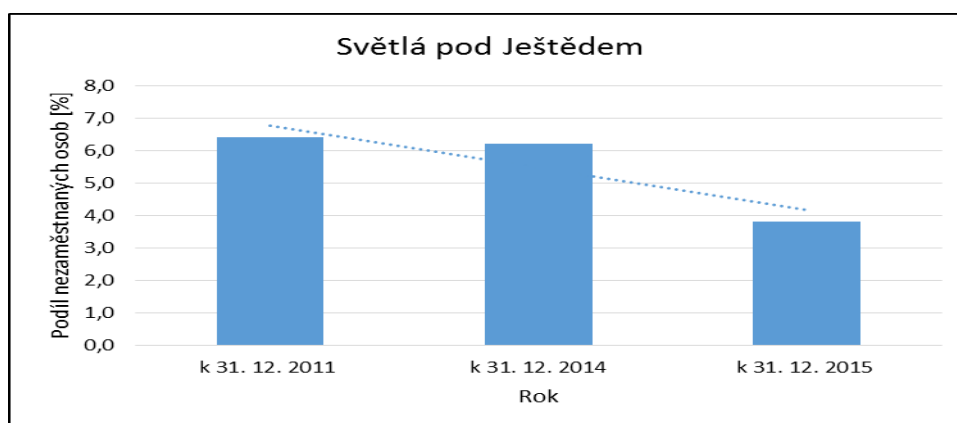
* Údaj vyhodnocován k 1. 1.

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

I. EKONOMICKÁ ZÁKLADNA

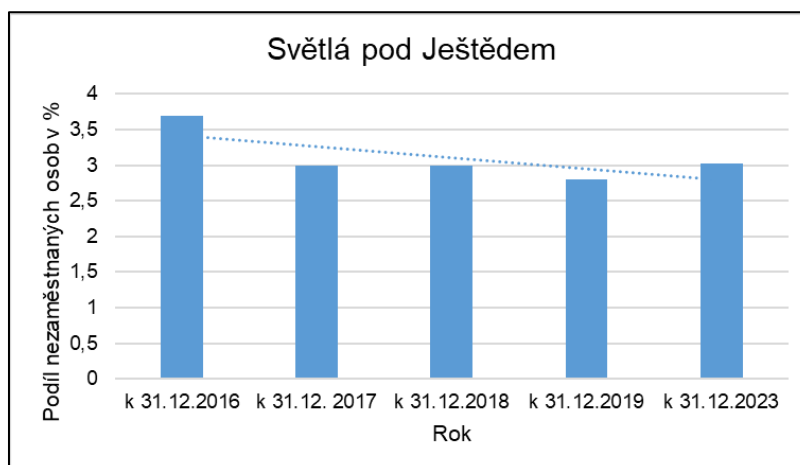
Zaměstnanost

Od roku 2012 došlo ke změně ukazatelů specifikujících problematiku zaměstnanosti na úrovni obcí, viz metodika a souhrnná zpráva (2016). Na národní úrovni (ČSÚ) je sledován od roku 2014 nový ukazatel „podíl nezaměstnaných osob“. Na základě toho je na Obr. Světlá pod Ještědem- 1 a Obr. Světlá pod Ještědem- 2 nově uveden vývoj ukazatele podílu nezaměstnaných osob v %.

Graf Světlá pod Ještědem- 1: Vývoj podílu nezaměstnaných osob k 31.12. v letech 2011 – 2015 v [%]

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

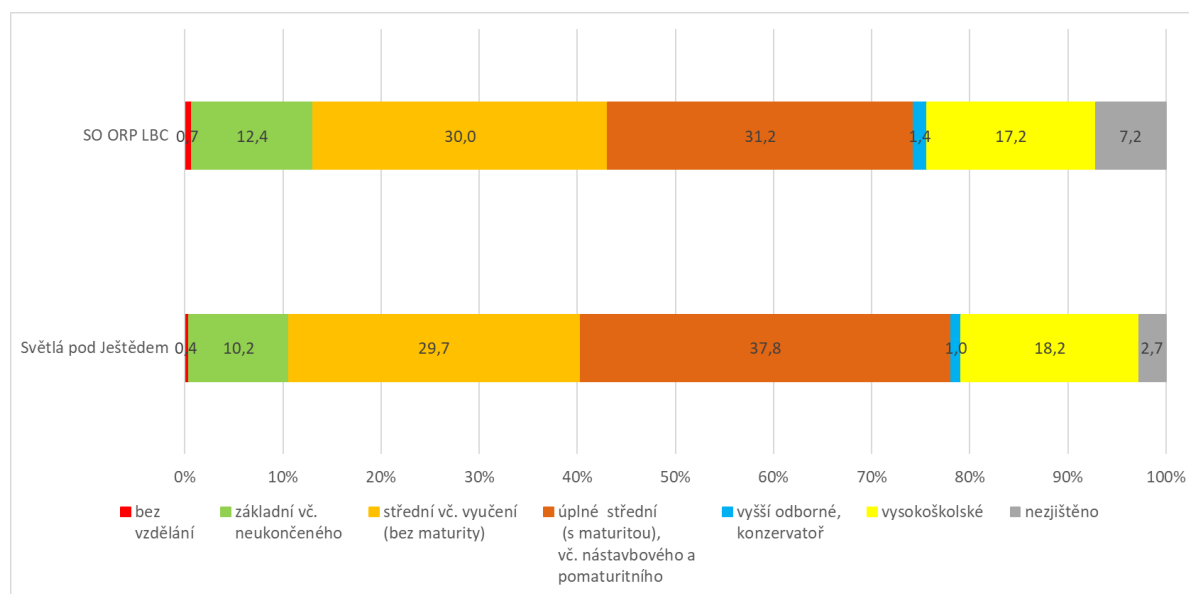
Graf Světlá pod Ještědem- 2: Vývoj podílu nezaměstnaných osob k 31.12. v letech 2016 – 2023 v [%]

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Celkově lze říci, že v období od roku 2016 do 2019 došlo k mírnému zlepšení v oblasti zaměstnanosti, avšak v roce 2023 se ukázala trend stabilizace na úrovni nezaměstnanosti, který je však vyšší než v nejnižším bodě roku 2019.

Vzdělanostní struktura

Při Sčítání 2021 bylo zjištěno nejvyšší dosažené vzdělání u 146 obyvatel obce 15letých a starších, tj. 18,2 %. U dalších 22 obyvatel, tj. 2,7 %, zjištěno nebylo. Alespoň úplné střední vzdělání s maturitou nebo vyšší vzdělání mělo v obci Světlá pod Ještědem 57 % obyvatel. Lidé se středním vzděláním nebo vyučením bez maturity tvoří 29,7 % obyvatel obce, s úplným středním vzděláním s maturitou cca 37,8 %. Viz Graf Světlá pod Ještědem 3.

Graf Světlá pod Ještědem- 3: Vzđelanostní struktura obyvatel starších 15 let v roce 2021 v [%]

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Bez vzdělání: V obci Světlá pod Ještědem je nepatrně nižší podíl populace bez vzdělání (0,4 %) než v SO ORP Liberec (0,7 %).

Základní vzdělání (vč. neukončeného): Obec Světlá pod Ještědem má nepatrně nižší podíl obyvatel se základním vzděláním než v SO ORP Liberec.

Střední vzdělání bez maturity: Podíl obyvatel s tímto vzděláním je v obou lokalitách srovnatelný (29,7 % ve Světlé pod Ještědem a 30 % v SO ORP Liberec).

Úplné střední vzdělání (s maturitou): Zde obec Světlá pod Ještědem vykazuje mnohem vyšší procento (37,8 %) než SO ORP Liberec (31,2 %).

Vyšší odborné vzdělání a konzervatoř: V této kategorii je opět obec Světlá pod Ještědem na srovnatelné úrovni s SO ORP Liberec.

Vysokoškolské vzdělání: Obec Světlá pod Ještědem eviduje mírně vyšší podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním (18,2 %).

Nezjištěno: Podíl populace s nezjištěným vzděláním je v Světlé pod Ještědem (2,7 %) nižší než v SO ORP Liberec (7,2 %).

II. EKONOMICKÁ AKTIVITA

Dle databáze registru ekonomických subjektů (ARES) se v obci v září 2020 nacházelo 248 ekonomických subjektů, z čehož 2 byly evidovány v likvidaci. Dle databáze Magnus web se v obci k září 2020 nacházelo celkem 260 ekonomických subjektů. Databáze Magnus web již nezobrazuje počet aktivních a neaktivních podniků, proto je poslední sloupec v roce 2020 prázdný. Oproti roku 2014 došlo

k mírnému nárůstu aktivních ekonomických subjektů, a to o 12 jednotek, stejně tak je tomu i v roce 2020 oproti roku 2016 viz Tab. Světlá pod Ještědem- 2. Dle databáze registru ekonomických subjektů (ARES) se v obci k srpnu 2024 nacházelo 265 ekonomických subjektů, z čehož jsou čtyři evidovány v likvidaci. Informace o počtu aktivních a neaktivních podniků již není k roku 2024 dostupná. Lze předpokládat, že důvodem je dostupnost údaje ve vazbě na změnu v podnikatelském prostředí, která proběhla v roce 2023. Od začátku roku 2023 musejí nejen právnické ale i všechny podnikající fyzické osoby používat datovou schránku. V případě, že si ji podnikatelé k 31. 3. 2023 sami nezřídili, stát jim ji vytvořil automaticky. Na základě toho došlo v ČR celkově k poklesu počtu ekonomických subjektů. V případě obce Světlá pod Ještědem došlo ke změně počtu ekonomických subjektů oproti předchozím obdobím, a to o mírné navýšení.

Tab. Světlá pod Ještědem- 2: Přehled vývoje počtu ekonomických subjektů v obci

	2010		2012		2014		2016		2020		2024
	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem
četnost ekonomických subjektů v obci	305	221	312	228	310	224	373	236	260	-	265

Zdroj: databáze MF ARES 2010, 2012, 2014, 2016, 2020, 2024 Magnus web 2016, 2020

Největší firmy působí v oblasti drobné řemeslné výroby. Dle počtu zaměstnanců se jedná o drobné a malé podniky, viz Tab. Světlá pod Ještědem- 3.

Tab. Světlá pod Ještědem- 3: Přehled firem s největším počtem zaměstnanců

HI. předmět podnikání CZ-NACE	HI. předmět podnikání	Firma	Sídlo	Počet zaměstnanců					Komentář ke změně k 16. 9. 2024
				2010	2014	2016	2020	2024	
251100	Výroba kovových konstrukcí a jejich dílů	Retap, spol. s r.o.	463 43 Světlá p. Ještědem – Hoření Paseky 56	10 - 19	10 - 19	10 - 19	10 - 19	10 - 19	Dohledána konkrétní hodnota 8 zaměstnanců.
310200	Výroba kuchyňského nábytku	KATYS, spol. s r.o.	463 43 Světlá pod Ještědem 64	10 - 19	10 - 19	10 - 19	6 - 9	6 - 9	Dohledána konkrétní hodnota 10 zaměstnanců.
222900	Výroba ostatních plastových výrobků	Jana Skálová	463 43 Světlá pod Ještědem - Rozstání 121	10 - 19	10 - 19	-	-	-	Bez evidence údaje
162300	Výroba ostatních výrobků stavebního truhlářství a tesařství	Ladislav Sluka	463 43 Světlá pod Ještědem – Rozstání 73	1 - 5	1 - 5	1 - 5	1 - 5	1 - 5	Beze změny
28	Výroba strojů a zařízení j. n.	Instria s.r.o.	463 43 Světlá pod Ještědem, Rozstání 143	-	-	-	-	1 - 5	Nárůst počtu zaměstnanců
251	Výroba konstrukčních kovových výrobků	WATTRON s.r.o.	463 43 Světlá pod Ještědem, Rozstání 168	-	-	-	-	1 - 5	Dohledána konkrétní hodnota 1 zaměstnanec.
451	Obchod s motorovými vozidly, kromě motocyklů	QUAD CENTRUM v Podještědí s.r.o.	463 43 Světlá pod Ještědem, Rozstání 91	-	-	-	-	1 - 5	Dohledána konkrétní hodnota 1 zaměstnanec.

Zdroj: databáze MF ARES 2010, 2014, 2016, 2020, 2024 Magnus web 2014, 2016, 2020, webové stránky jednotlivých firem

Zemědělská výroba: Dle dotazníkového šetření realizovaného v roce 2014 se v obci nachází drobná zemědělská výroba s dlouholetou tradicí (chov ovcí a skotu). V současné době zde v oblasti zemědělství podniká 21 fyzických osob, jedno honební společenstvo a jeden myslivecký spolek. Za zmínku stojí zemědělský podnikatel Ladislav Sluka, který podniká v odvětví akvakultury. Obdobné úrovně obrátu dosahuje například i Ing. Pavla Hudcová. V obci je částečně zastoupena i rostlinná výroba v podobě pěstování obilovin, luštěnin, olejnatých semen a plodin jiných než trvalých. Na základě dotazníkového šetření **v roce 2016** zaměřeného na rodinné podnikání lze konstatovat, že obec **vnímá jako významné** odvětví zemědělství, které považuje spolu se s truhlářstvím a klempířstvím za tradiční odvětví.

Těžba a dobývání: Dle dotazníkového šetření, které proběhlo v roce 2020, bylo zjištěno, že se v okolí obce (nad 15 km) nachází kamenolom Bezděčín a provozovna společnost EUROVIA Kamenolomy a.s. – Provozovna Dubnice. Protože se kamenolom nenachází na katastrálním území obce, nezískává obec žádné státem stanovené poplatky z vydobytého nerostu. Společnost se nijak nezapojuje do dění v obci a stejně tak obec vnímá společnost EUROVIA neutrálně.

Z hlediska významnosti zaměstnavatelů jsou v tabulce Světlá pod Ještědem- 4 uvedeny výsledky vyhodnocení podílu ekonomických subjektů dle intervalů počtu zaměstnanců, a to v kategoriích:

- a) Bez zaměstnanců, nebo neuvedeno, zde je vysloven předpoklad, že daný subjekt přináší obživu alespoň jeho majiteli.
- b) Drobný zaměstnavatel do 10 zaměstnanců (1 – 9).
- c) Malý zaměstnavatel do 50 zaměstnanců (10 – 49).
- d) Střední zaměstnavatel do 250 zaměstnanců (50 – 250).
- e) Velký zaměstnavatel 250 a více zaměstnanců.

Tab. Světlá pod Ještědem- 4: Přehled firem s největším počtem zaměstnanců

Kategorie zaměstnavatele	Světlá pod Ještědem (okres Liberec)	SO ORP Liberec	okres Liberec	Liberecký kraj	Česká republika
2013 (před změnou v r. 2023)	%	%	%	%	%
BEZ/NEUVEDENO	90,75	91,47	91,73	91,75	89,68
ZAM do 10	7,93	6,77	6,53	6,54	8,25
ZAM do 50	1,32	1,36	1,35	1,33	1,58
ZAM do 250	0,00	0,33	0,33	0,33	0,40
ZAM nad 250	0,00	0,07	0,07	0,06	0,08
DOPOČET	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Je nutné upozornit, že ČSÚ má tyto údaje ve veřejné databázi dostupné pouze před změnou roku 2023, konkrétně **za rok 2013** (novější údaje jsou dostupné pouze na úrovni SO ORP, kraje a ČR, nikoliv za jednotlivé obce). Byly proto připraveny pouze podíly v jednotlivých kategoriích. Jak vyplývá z tabulky Světlá pod Ještědem- 4, SO ORP Liberec, okres Liberec a Liberecký kraj mají velmi podobné výsledky. Světlá pod Ještědem patří mezi 10 obcí v ORP Liberec (6. v pořadí z nich), které mají nižší podíl ekonomických subjektů založených „jen“ pro vlastní obživu (tj. nemají zaměstnance, nebo údaj neuvádějí), než jaký je udáván pro území ORP Liberec, okres Liberec a Liberecký kraj. Tzn., že zde obyvatelé mají větší potenciál získat zaměstnání.

V roce 2024 jsou dostupné pouze údaje pro níže uvedené počty ekonomických subjektů z hlediska charakteristiky právní formy podnikání:

- 32 obchodních společností (s.r.o. a a.s.),
- žádné družstvo,
- žádný státní podnik,
- 186 soukromých podnikatelů (FO) podnikajících dle živnostenského zákona,
- 12 zemědělských podnikatelů (FO),
- 10 soukromých podnikatelů (FO) podnikajících dle jiných zákonů.

Čistý peněžní příjem na obyvatele

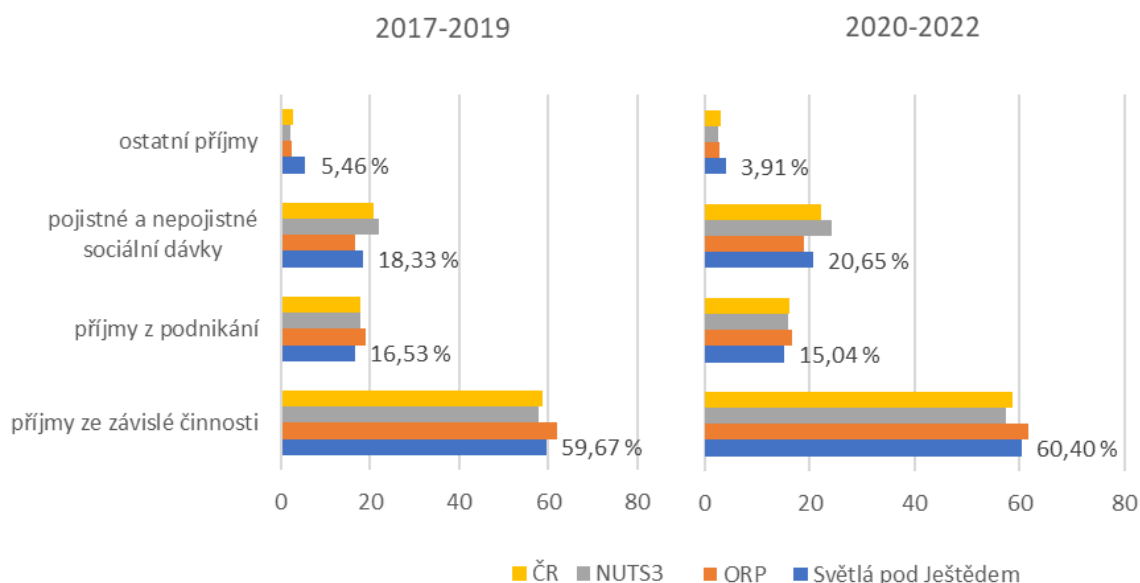
Čisté peněžní příjmy na obyvatele v obci Světlá pod Ještědem byly v obou sledovaných obdobích **mírně, tj. o nižší jednotky procent, nižší** než průměrné příjmy nadřazených územních celků, oproti celostátnímu průměru zaostávají o více jak 7 %. Ve srovnání s obdobím 2017–2019 **vzrostly** čisté příjmy obyvatel v obci Světlá pod Ještědem v průměru o 16,21 %, tj. o desetiny až nízké jednotky procentních bodů **pomaleji** než v nadřazených regionech, avšak srovnatelně s příjmy obcí v ORP Liberec.

Tab. Světlá pod Ještědem- 5: Čisté peněžní příjmy přepočtené na obyvatele obce Světlá pod Ještědem (3letý průměr)

	2017-2019	Prostorová relace	2020-2022	Prostorová relace	% změna v čase
Světlá pod Ještědem	193 124 Kč		224 433 Kč		16,21%
SO ORP Liberec	193 385 Kč	99,86%	222 682 Kč	100,79%	0,92%
NUTS3 Liberecký kraj	195 365 Kč	98,85%	228 764 Kč	98,11%	-0,75%
NUTS2 Severovýchod	199 194 Kč	96,95%	235 477 Kč	95,31%	-1,64%
Česká republika	204 509 Kč	94,43%	242 920 Kč	92,39%	-2,04%

Zdroj: vlastní výpočty na základě Metodiky využití Big Data pro vyhodnocení socio-ekonomické pozice obyvatel v typech území definovaných Strategií regionálního rozvoje 2021+ (certifikováno 8. 6. 2021) s využitím dat ČSSZ, MPSV, MFČR, ČSÚ a MV ČR

*Pozn. **Prostorová relace** je vyjádřena jako poměr průměrných čistých peněžních příjmů obyvatel obce vůči příjmům všech obyvatel vyšších územních celků (ORP, NUTS3, NUTS2 a ČR). Tento ukazatel vyjadřuje, o kolik jsou čisté peněžní příjmy v obci vyšší či nižší než průměr v příslušném vyšším územním celku. Poslední sloupec tabulky (% změna v čase) ukazuje: v první řádce procentuální tempo růstu průměrných čistých peněžních příjmů v obci mezi sledovanými obdobími; v dalších řádcích je uvedeno, o kolik je toto tempo růstu vyšší či nižší než v příslušném vyšším územním celku. Záporná hodnota znamená, že příjmy v obci rostly pomaleji, naopak kladná hodnota ukazuje, že příjmy v obci rostly rychleji než v příslušném vyšším územním celku.*

Graf Světlá pod Ještědem- 4: Struktura příjmů obyvatel obce Světlá pod Ještědem v prostorovém kontextu ORP/NUTS3/ČR

Zdroj: vlastní výpočty na základě Metodiky využití Big Data pro vyhodnocení socio-ekonomické pozice obyvatel v typech území definovaných Strategií regionálního rozvoje 2021+ (certifikováno 8. 6. 2021) s využitím dat ČSSZ, MPSV, MFČR, ČSÚ a MV ČR

Peněžní příjmy obyvatel obce Světlá pod Ještědem tvoří z 60,4 % příjmy ze závislé činnosti, z 15,04 % příjmy z podnikání, 20,65 % podíl zaznamenávají pojistné a nepojistné sociální dávky (tj. nemocenská, starobní důchody a sociální dávky), 3,91 % příjmů tvoří ostatní příjmy (z pronájmu, kapitálového majetku apod.). Struktura příjmů se oproti předcházejícímu období 2017 – 2019 **mírně změnila** zejména ve prospěch pojistných a nepojistných dávek, což pravděpodobně souvisí s vyššími platbami nemocenského pojištění v období koronavirové krize. Vzhledem ke struktuře příjmů v nadřazených územních celcích (ORP/NUTS3/ČR) obec registruje dlouhodobě mírně **vyšší** podíl ostatních příjmů. Naopak jako mírně podprůměrné se dlouhodobě jeví příjmy z podnikání a dále příjmy z pojistných a nepojistných dávek.

III. STAV A TRENDY VE VYUŽITÍ ÚZEMÍ OBCE

V kapitole je nejprve vyhodnocen stav opuštěných provozních areálů v obci, následně je charakterizováno využití území obce.

Brownfields / Opuštěné výrobní areály a objekty

Dle Národní databáze brownfieldů (CzechInvest, 2024) a dle databáze brownfields Libereckého kraje (ARR, 2024) nejsou v obci evidovány žádné lokality typu brownfield.

Využití území obce

Způsob využití území v letech 2001 až 2023 vystihuje struktura pozemků, která je uvedena v tab. 6. Na území převažuje lesní půda, která pokrývá téměř 59 % celkové rozlohy.

Tab. Světlá pod Ještědem- 6: Struktura jednotlivých druhů pozemků

Druh pozemku	2001		2012		2015		2018		2023	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Zemědělská půda	468,2	35,5	468,0	35,5	467,8	35,5	467,7	35,4	467,0	35,4
Zahrnuje:										
orná půda	113,8	8,6	110,6	8,4	110,6	8,4	110,3	8,4	109,5	8,3
zahrady	65,3	5,0	65,7	5,0	65,6	5,0	66,0	5,0	66,7	5,1
sady	14,0	1,1	13,1	1,0	13,1	1,0	13,1	1,0	13,4	1,0
chmelnice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
vinice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
trvalý travní porost	275,1	20,9	278,5	21,1	278,4	21,1	278,4	21,1	277,3	21,0
Lesní půda	771,3	58,5	775,4	58,8	775,4	58,8	775,4	58,8	775,8	58,8
Vodní plochy	1,1	0,1	1,2	0,1	1,2	0,1	1,2	0,1	1,2	0,1
Zastavěné a ostatní plochy	78,4	5,9	75,0	5,7	75,1	5,7	75,2	5,7	75,7	5,7
Celková výměra	1319,0	100,0	1319,6	100,0	1319,5	100,0	1319,6	100,0	1319,5	100,0

Zdroj: Vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Změnu využití území v jednotlivých kategoriích pozemků v obci mezi rokem 2001 a 2023 vystihuje **index změny využití území**, který dosáhl hodnoty 0,66 %. Výsledek pod hranicí 1 % naznačuje, že změny nedosahují výraznější intenzity; pouze 0,66 % plochy daného území změnilo v tomto období kategorii využití.

Relativní změny v charakteru využití vybraných druhů pozemků (podle Vavrouchová, Lepková, 2013), které poskytují představu o tom, jak se změny využití země projevily ve struktuře jednotlivých kategorií pozemků, zachycuje tab. 7. Dominantní krajinotvorný proces je zalesňování střední intenzity (Šveda, Vigašová, 2010).

Tab. Světlá pod Ještědem- 7: Relativní změna vybraných druhů využití pozemků

Druh pozemku	Změna využití (2001-2023)		Změna využití (2018-2023)	
	%	ha	%	ha
Zemědělská půda	-0,31	-1,23	-0,15	-0,73
Orná půda	-3,81	-4,29	-0,69	-0,77
Zahrady	2,13	1,42	1,11	0,73
Sady	-4,47	-0,62	1,99	0,26
Trvalý travní porost	0,78	2,26	-0,37	-1,05
Lesní půda	0,55	4,55	0,06	0,44
Vodní plochy	9,22	0,10	-3,48	-0,04
Zastavěné plochy a ostatní	-3,51	-2,72	0,66	0,49

Pozn. Zelená barva – plocha stabilní z hlediska udržitelnosti rozvoje území; oranžová barva – plocha nestabilní

Zdroj: Vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Ekologická stabilita (vyjádřená jako podíl stabilních a nestabilních ploch) řešeného území vyjádřená pomocí koeficientu ekologické stability (dále také KES), dosahovala v roce 2023 výše 6,12 (tab. 8). Území je možné zařadit mezi území s převahou ekologicky stabilních struktur. Takovou krajinu je možné charakterizovat (Míchal 1994) jako přírodní a přírodě blízkou, kde civilizační zásahy nemají výrazný vliv na přírodní krajinu. Technické objekty jsou v krajině roztroušeny a zabírají pouze malé plochy; intenzita využívání krajiny je nízká. Podle vývoje KES, který se od roku 2001 zvýšil o 0,26, je možné předpokládat, že území je využíváno v souladu s principy udržitelnosti.

Tab. Světlá pod Ještědem- 8: Koeficient ekologické stability (KES)

Rok	Stabilní plochy	Nestabilní plochy	KES
2001	1 126,73	192,23	5,8614
2002	1 126,56	192,37	5,8562
2003	1 126,54	192,40	5,8552
2004	1 126,54	192,41	5,8549
2005	1 126,49	192,47	5,8528
2006	1 126,46	192,52	5,8511
2007	1 126,41	192,54	5,8503
2008	1 126,34	192,56	5,8493
2009	1 128,87	189,99	5,9417
2010	1 128,79	190,15	5,9363
2011	1 129,49	190,10	5,9415
2012	1 133,93	185,66	6,1075
2013	1 133,89	185,70	6,1061
2014	1 133,82	185,76	6,1037
2015	1 133,75	185,79	6,1023
2016	1 134,10	185,50	6,1137
2017	1 134,10	185,50	6,1137
2018	1 134,10	185,50	6,1137
2019	1 133,96	185,58	6,1105
2020	1 134,29	185,25	6,1230
2021	1 134,52	185,09	6,1295
2022	1 134,44	185,18	6,1260
2023	1 134,44	185,22	6,1247

Zdroj: Vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Ekonomické aktivity dle CZ-NACE v návaznosti na kreativní a kulturní odvětví (KKO)

Na základě metodiky mapování KKO (Baleka et al., 2016) jsou dle evidované CZ-NACE vymezeny oblasti činností zahrnovaných pod KKO z hlediska toho, zda spadají pod:

- kulturní a umělecké jádro (výtvarné a scénická umění, kulturní dědictví, umělecká řemesla), dále pod tzv.
- kulturní odvětví (film a video, hudba, TV, rozhlas, knihy) a tzv.
- kreativní odvětví (design, architektura, reklama).

Kulturně kreativní odvětví byla vyhodnocena ve vazbě na projekt KKO Liberecký kraj (plnění výzvy č. 0232/2022 na tvorbu strategických materiálů v oblasti rozvoje a podpory kulturních a kreativních odvětví, jež je vyhlášena v rámci Národního plánu obnovy Ministerstvem kultury ČR. Výzva je vypsána v rámci programu Rozvoj regionálního kulturního a kreativního sektoru). V rámci daného projektu, jehož část mapování realizuje tým Ekonomické fakulty TUL od září 2023 do března 2025, bylo vymezeno následujících 7 oblastí významných z hlediska četnosti ekonomických subjektů. Tato odvětví byla dále pro studii MML podrobena analýze na základě dat ČSÚ – VDB (2024), kdy byly dohledány údaje o zastoupení daných oblastí v obcích SO ORP Liberec dle CZ-NACE na úrovni alespoň 2 míst číselného kódu. Jedná se o následující oblasti:

1. umělecké řemeslo – sklářství = 2 subjekty
2. umělecké řemeslo – výroba klenotů a bižuterie = 5 subjektů
3. architektura = 9 subjektů
4. film a video/gaming, = žádný subjekt
5. vzdělávání (potenciál pro umělecké – ZUŠ, SŠ, VŠ) = 10 subjektů
6. scénické umění se zaměřením na divadlo a hudbu = 3 subjekty
7. výtvarné umění = 12 subjektů

Vyjíždka obyvatel z obce za zaměstnáním a do škol

Jako hlavní zdroj dat o vyjíždce obyvatelstva jednotlivých obcí byly použity výsledky ze sčítání lidu z roku 2021. Obyvatelstvo obce Světlá pod Ještědem vyjíždí za zaměstnáním i do škol zejména do Liberce.

IV. POTENCIÁL ROZVOJE OBCE

V následujících tabulkách (viz Tab. Světlá pod Ještědem- 9) je předložen přehled vývoje ukazatelů za období let 2006, 2009, 2011, 2014, 2018 a 2022 v dílčích oblastech (faktorech). V posledním sloupci je vždy uvedeno hodnocení vývoje ukazatele oproti předchozímu monitorovacímu období s ohledem na to, zda se jedná o maximalizační typ (čím vyšší hodnota ukazatele, tím lepší stav) nebo minimalizační typ (čím menší hodnota ukazatele, tím lepší stav).

Komentář k tab. Světlá pod Ještědem- 9

V roce 2022 došlo oproti roku 2018 ke snížení registrované a dlouhodobé nezaměstnanosti. Průměrný věk obyvatel obce mírně klesl na 42,58 roku, což je méně než průměrný věk obyvatel České republiky z roku 2021 (42,70 roku dle SLDB 2021). Hodnota indexu stáří 1,30 v obci v roce 2022 byla vyšší (horší) než hodnota na úrovni SO ORP Liberec (1,19) a na úrovni celé ČR (1,26) – v obci je početní převaha seniorů od 65 let výše nad počtem dětí. Na úrovni celé ČR platí trend růstu hodnoty indexu stáří, což se v dlouhém období potvrzuje i v této obci (byť v porovnání s rokem 2018 došlo v roce 2022 ke zlepšení). Nicméně na vypovídací schopnost ukazatele může mít vliv relativně nižší počet obyvatel obce. Počet dětí ve věku 3–5 let na 1 mateřskou školu vzrostl o 4. Intenzita přírůstku obyvatelstva za 5 let se mírně zvýšila na 0,03 a indikuje převis celkového přírůstku obyvatelstva nad jeho úbytkem. V oblasti bytové výstavby došlo k útlumu, počet nově dokončených bytů za 5 let na 1 000 obyvatel klesl o 6 na celkem 14. Ve dvou posuzovaných ukazatelích faktoru osídlení, které hodnotí hustotu zalidnění, je zřejmý protichůdný vývoj. Index ekonomického zatížení obyvatelstva za rok 2022 se mírně snížil (na 0,56), tudíž se mírně zlepšil i poměr mezi počtem osob ekonomicky neaktivních (seniorů a dětí) a

počtem obyvatel v produktivním věku. Ve struktuře ekonomiky za poslední období došlo k mírně negativním změnám, podíl aktivních subjektů ve službách klesl na 55 %, podíl subjektů v zemědělství a lesnictví klesl na 9 %). Z hlediska faktoru ekonomické aktivity došlo ke zlepšení: zvýšení jak podílu soukromých podnikatelů (na 35 %), tak i podílu ekonomických subjektů (na 43 %) na populaci ve věku 15–64 let.

Tab. Světla pod Ještědem- 9: Přehled vývoje ukazatelů za období let 2006, 2009, 2011, 2014, 2018 a 2022

1. Faktor nezaměstnanosti

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Dlouhodobá nezaměstnanost [%]	2,17	2,53	3,23	2,00	0,42	0,01	zlepšení
Tlak na pracovní místa	7,61	10,67	9,01	5,83	0,01	0,04	min. zhoršení
Registrovaná nezaměstnanost [%]	7,61	10,67	9,01	6,17	1,15	0,04	zlepšení
Účast voličů při volbách do PS PČR [%]	75,36	73,47	73,47	0,69	71,39	-	-

2. Faktor atraktivity místa bydlení

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Intenzita přírůstku obyvatelstva za 5 let	0,03	0,11	0,09	0,01	0,01	0,03	min. zlepšení
Průměrný věk obyvatel	41,46	41,43	41,83	42,40	42,63	42,58	min. zlepšení
Počet dokončených bytů za 5 let [/1000 obyv.]	-	13,49	13,32	10,68	19,98	14,00	zhoršení
Průměrná obytná plocha dokončeného bytu [m ²]	49,71	93,83	11,45	12,38	81,76	-	-

3. Faktor osídlení

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Obecná hustota zalidnění [obyv./km ²]	64,52	70,59	68,28	70,93	68,28	74,00	zlepšení
Specifická hustota zalidnění (zast. plocha) [obyv./km ²]	6258,04	6779,59	6435,71	6782,61	6471,07	6926,00	zlepšení

4. Faktor věkové struktury obyvatelstva

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Počet obyvatel ve věku 3–5 let na 1 mateřskou školu	22	11	31	32	24	28	zlepšení
Průměrný věk obyvatel	41,46	41,43	41,83	42,4	42,63	42,58	min. zlepšení
Průměrná obytná plocha dokončeného bytu [m ²]	49,71	93,83	11,45	12,38	81,76	-	-
Index stáří	1,17	1,12	1,19	1,29	1,37	1,30	zlepšení
Index ekonomického zatížení obyvatelstva	0,46	0,48	0,54	0,56	0,59	0,56	min. zlepšení

5. Faktor občanské vybavenosti

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Podíl lůžek v hotelech a penzionech na celkové kapacitě HUZ	0	0	-	-	-	-	-
Počet obyvatel na ordinaci praktického lékaře	-	-	450,5	467,75	901,00	-	-
Počet obyvatel na ambulantní zdravotnické zařízení	-	-	-	-	-	-	-
Počet lékáren na 1000 obyvatel	0	0	0	-	-	-	-
Počet obyvatel ve věku 3–5 let na 1 mateřskou školu	22	11	31	32	24	28	zlepšení
Počet obyvatel ve věku 6–14 let na 1 základní školu*	-	-	90	99	96	94	zhoršení
Počet obyvatel ve věku 15–19 let na 1 střední školu*	-	-	-	-	-	-	-
Průměrná obytná plocha dokončeného bytu [m ²]	49,71	93,83	11,45	12,38	81,76	-	-
Specifická hustota zalidnění (zast. plocha) [obyv./km ²]	6258,04	6779,59	6435,71	6782,61	6471,07	6926,00	zlepšení

* Údaj vyhodnocován jen při existenci zařízení

6. Faktor struktury ekonomiky

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Podíl aktivních subjektů ve službách	0,53	0,60	0,61	0,61	0,57	0,55	min. zhoršení
Podíl aktivních subjektů v zemědělství a lesnictví	0,10	0,06	0,08	0,08	0,14	0,09	zhoršení

7. Faktor ekonomické aktivity

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Podíl soukromých podnikatelů na populaci ve věku 15–64 let	0,32	0,29	0,31	0,32	0,17	0,35	zlepšení
Kapacita HUZ [počet lůžek/1000 obyv.]	141,01	91,59	-	-	-	-	-
Podíl ekonomických subjektů na populaci ve věku 15–64 let	0,37	0,34	0,37	0,39	0,22	0,43	zlepšení